

01 DEC. 2015

nr. 13A

- 1.842

ADVIES AAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

Datum advies	19 november 2015	
Soort advies	Oplegnotitie	
Advies van	Tjakkelien Nipperus	
Portefeuillehouder/datum	S. Herkströter, M. Verschuren, M. van Dijk, M. de Visser	
Betreft stuk ingekomen d.d. registratienummer afzender	: : : z-15-31238 2015001578 :	
Onderwerp	Analyse tekort inkomensdeel en verbeterplan 2015-2016	
Algemeen	Behandeling in raad: nvt	Behandeling in OR: nee Behandeling in GO: nee
Publicatie besluit: Datum besluitvormende raad:	PB Bedum: 12-15 De Marne: 15-12-15 Winsum: 10-12-15 Eemsmond: 17-12-15	Het college heeft besloten het rapport "Analyse tekort inkomensdeel en verbeterplan 2015-2016 gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond" vast te stellen en ter besluitvorming voor te leggen aan de raad. conform advies
Op openbare besluitenlijst: In commissie: Persbericht:	Ja, na termijn datum nee	

Ontwerpbesluit Advies

Geadviseerd wordt om:

Het rapport "Analyse tekort inkomensdeel en verbeterplan 2015-2016 gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond" vast te stellen en ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.

Voorgeschiedenis/ inleiding

Aanleiding

Per kalenderjaar ontvangt de gemeente een uitkering uit het Fonds werk en inkomen: het inkomensdeel of wel BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten). Het inkomensdeel is een niet geoormerkt bedrag, waarvan de kosten van algemene bijstand en de kosten van de loonkostensubsidies betaald moeten worden.

Gemeenten die tekorten hebben op hun inkomensdeel op grond van de Wet werk en bijstand/Participatiewet moeten deze tekorten in beginsel opvangen uit eigen middelen. Sinds 2004 bestond de mogelijkheid dat tekortgemeenten onder voorwaarden in aanmerking konden komen voor een aanvullend budget, de incidentele aanvullende uitkering (IAU).

Met ingang van 1 januari 2015 is niet alleen de Participatiewet in werking getreden, maar is ook een nieuw verdeelmodel ingevoerd voor het inkomensdeel. Met de invoering van de Participatiewet is de vangnetuitkering in de plaats gekomen van de incidentele aanvullende uitkering.

Het nieuwe verdeelmodel moet zorgen voor een betere verdeling van de middelen

over de gemeenten en moet zorgen voor een adequate prikkelwerking, alleen kan niet worden uitgesloten dat er geen gemeenten meer in financiële problemen kunnen komen als gevolg van tekorten op het bijstandsbudget. Hiervoor is één integraal vangnet ingevoerd waarbij 2015 geldt als invoeringsjaar. In dit invoeringsjaar wordt volstaan met een eenvoudig vangnet, waardoor gemeenten niet belemmerd worden bij een goede invoering en uitvoering van de nieuwe Participatiewet. Daarnaast ontstaat ruimte om op een zorgvuldige wijze te werken aan de meer definitieve vormgeving van de vangnet vanaf 2016.

Inmiddels is gebleken dat de gemeenten Winsum en De Marne in 2015 flinke tekorten gaan krijgen op het inkomensbudget. Voor de gemeente Winsum gaat het om een bedrag van bijna € 660.000,- en in de gemeente De Marne zal een tekort van ruim € 350.000,- gaan ontstaan. In 2016 zullen alle vier de gemeenten naar verwachting te kort gaan komen.

Om met succes een beroep op de vangnetuitkering 2015 te kunnen doen, gelden een aantal voorwaarden die het rijk hier aan stelt. Het college moet hiertoe een verzoek indienen bij de Toetsingscommissie vangnetuitkering Participatiewet. Bij het verzoek moet het college de volgende documenten toevoegen:

1. Een globale analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort, eerdere financiële resultaten van de uitvoering en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren;
2. Een brief of vergelijkbaar document waarbij het college de raad heeft geïnformeerd over zijn analyse en de maatregelen die worden genomen dan wel worden overwogen om tot kostenreductie te komen;
3. Een document waaruit de opvattingen van de gemeenteraad hieromtrent blijken;
4. Een overzicht van wat de gemeente in 2015 feitelijk heeft gedaan om het tekort het hoofd te bieden en hoe zij het effect daarvan kwalificeert.

In bijgevoegde rapportage is een globale analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort opgenomen, evenals de eerder financiële resultaten van de uitvoering. Dit is hetgeen onder 1 genoemd staat. Hetgeen onder 2 vermeld staat nemen we op in een raadsvoorstel. Het onderdeel onder 3 nemen we op in de vorm van een raadsbesluit.

In de rapportage "Analyse tekort inkomensdeel en verbeterplan 2015-2016 gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond" proberen we een analyse van het tekort te maken, gaan we in op de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan instroombeperking, handhaving, sanctiebeleid en uitstroombevordering. Daarnaast wordt beschreven op welke wijze er wordt omgegaan met ontheffingen, terugvordering, verhaal en sociale recherche. Ook wordt benoemd hoe in de gemeente wordt gestuurd op het voorkomen van een tekort op het inkomensdeel. Bij de beschrijving van de huidige situatie wordt aangegeven welke beleidsafspraken zijn gemaakt, wat de huidige stand van zaken is en welke aanbevelingen er worden gedaan om te komen tot wijzigingen of aanpassing van het huidige beleid. Dit alles om te komen tot reductie van het tekort op de gebundelde uitkering (BUIG).

Tot slot is een lijst van activiteiten opgenomen die we in het jaar 2015 hebben uitgevoerd en die we in het jaar 2016 gaan uitvoeren waarmee we proberen om de kosten van de bijstandsuitkeringen binnen het beschikbare budget te houden.

Analyse tekort inkomensdeel en verbeterplan 2015-2016

In 2015 is de invlechting van Sociale Zaken en Werk Bedum, De Marne, Winsum met Sociale Zaken Eemsmond tot Sociale Zaken en Werk het Hoogeland tot stand gekomen. De BMWG-gemeenten zijn meer gaan samenwerken en zijn gekomen tot een gezamenlijk dienstverleningsmodel. Dit model heeft geleid tot een verbetering van de kwaliteit van dienstverlening en tot een uitvoering die beter is gestroomlijnd

en die goed aansluit op de huidige doelgroepen.

De BMW-gemeenten hebben er het afgelopen jaar 2015 alles aan gedaan om de tekorten op het BUIG-budget zoveel mogelijk te beperken. Er zijn diverse instroombeperkende maatregelen genomen en er is een goed resultaat behaald wat betreft de uitstroom. De maatregelen die zijn genomen om de instroom te beperken hebben ertoe geleid dat 33% van de aanvragen niet tot een uitkering komt. De activiteiten om de uitstroom te bevorderen hebben er toe geleid dat er 263 mensen zijn uitgestroomd uit de uitkering. Het uiteindelijke resultaat is een toename van het uitkeringsbestand van 1,1%. Dit loopt in de pas met het landelijk gemiddelde en is gezien de arbeidsmarktregio en de recente samenwerking van de vier gemeenten een goed resultaat te noemen.

De vier gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond voeren hetzelfde beleid. Daarnaast wordt er op het gebied van de uitvoering op dezelfde wijze samengewerkt. Het is opvallend dat dezelfde werkwijze op het gebied van beleid en uitvoering heeft geleid tot een tekort van meer dan 5% op het BUIG-budget voor de gemeenten De Marne en Winsum, maar dat dit niet geldt voor de gemeenten Bedum en Eemsmond. Dit verschil is niet goed te verklaren. Het is dan ook de vraag of het huidige verdeelmodel wel adequaat genoeg is om de kosten te dekken die de gemeenten maken voor de Uitkeringen Inkomensvoorziening. Een toekenning van een vangnetuitkering zou dit deels kunnen redden.

Middels bijgevoegd rapport "Analyse tekort inkomensdeel en verbeterplan 2015-2016 gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond" stelt het college de raad op de hoogte van de te verwachten tekorten. Daarnaast wordt hiervan een globale analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort, eerdere financiële resultaten van de uitvoering en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren geschetst. Tevens worden in dit rapport maatregelen geadviseerd om het tekort te reduceren. Geadviseerd wordt aan de raad om het rapport vast te stellen en in te stemmen met de maatregelen om het tekort te reduceren.

Advies

Geadviseerd wordt om;

Het rapport "Analyse tekort inkomensdeel en verbeterplan 2015-2016 gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond" vast te stellen en ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.

Documenten - Analyse tekort inkomensdeel en verbeterplan 2015-2016 gemeenten BMW

Bijlagen

Ter inzage
gelegde
stukken

Adviescommissies

**Collegiale
consultatie
incl. naam en
datum**

Planning & Control

Om in aanmerking te komen voor de vangnetregeling is het opstellen van een plan noodzakelijk. Door middel van de reguliere P&C-cyclus en de kwartaaloverleggen tussen de uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomens en de vier controllers van

---

gemeenten worden de gemeenten geïnformeerd over de inkomsten en uitgaven rondom de uitvoering van de BUIG.

Planning & Control is op de hoogte van de tekorten op het inkomensdeel 2015 voor de gemeenten Winsum en De Marne en daarmee bekend met de situatie dat uiterlijk 15 augustus 2016 de vangnetregeling 2015 aangevraagd dient te zijn.

Voor het jaar 2016 geldt dit, als gevolg van een verwachte toename in de uitkeringen, voor alle vier de BMW-gemeenten. De vangnetuitkering 2016 dient uiterlijk 15 augustus 2017 aangevraagd te zijn.

fin.

gezien

25-11-2015

kleine afwijkingen

tot begroting 2016

Veiligheid & Juridische Zaken

Op 13 november 2015 is advies ontvangen van Michiel van Bolhuis. Hij stemt in met dit advies.

Personeel & Organisatie

Nvt

Communicatie

Nvt

Inkoop

Nvt

Informatisering & Automatisering

Nvt

BEDUM

Opmerking afdeling:			Afdelingshoofd: akkoord/gezien
	akk	bespr	opmerking
secretaris Wiltjer			
burgemeester Bakker			
wethouder van de Kolk			
wethouder de Vries			
wethouder van Dijk			
besluit d.d.:			

DE MARNE

	akk	bespr	opmerking
--	-----	-------	-----------

Secretaris Verwey			
Burgemeester Wiersma			
wethouder Berghuis			
wethouder van Gelder			
wethouder de Visser			
besluit d.d.:			

WINSUM

	akk	bespr	opmerking
Secretaris Bolt			
Burgemeester Michels			
wethouder Blok			
wethouder Hoekzema			
wethouder Verschuren			
besluit d.d.:			

EEMSMOND

	akk	bespr	opmerking
Secretaris Meijer			
burgemeester van Beek			
wethouder Berends			
wethouder Bouman			
wethouder Herkströter			
wethouder Sienot			
besluit d.d.:			

